

Aalborg, 22. marts 2013

Sagsøgtes processkrift vedr. betydningen af ophavsretslovens fortolkning

Retten i Aalborg,
sag BS 7-50/2007 og BS 7-235/2007

Foreningen af danske Videogramdistributører
v/advokat Johan Schlüter
Højbro Plads 10
1200 København K

som mandatar for foreningens ni medlemmer
mod

Laserdisken
v/Hans Kristian Pedersen
Prinsensgade 38
9000 Aalborg

Den samfundsmæssige betydning

Formålet med at angribe Laserdisken uden varsel via fogedretten på en vildledende baggrund i stedet for i 2003 at anlægge en regulær retssag om ophavsretslovens fortolkning kan kun være at opnå rettens *de facto* anerkendelse af den konkurrencebegrænsende fortolkning *uden* en reel undersøgelse af fortolkningsmulighederne.

Hidtil har aktionen været en succes. Kun én dommer, Ole Høyer, har i en *anden* retssag undersøgt den EU-retlige sammenhæng og de samfundsmæssige konsekvenser, og hans undersøgelse og kendelse er summarisk afvist i nærværende sager. Vestre Landsret har ikke engang anerkendt eksistensen af en anden fortolkning. Processkriftet behandler den samfundsmæssige betydning for det rette valg af fortolkning, og det redegør for den EU-retlige sammenhæng.

Emnet behandles i følgende kapitler

1. Betydningen af lovhjemmel
2. Betydningen af konsumtion
3. EUs afskaffelse af international konsumtion
4. Kulturministeriets anskuelse
5. Forskellen på de to fortolkninger
6. Lovændringen i 2002
7. Baggrunden for undersøgelsen af infosoc-direktivet
8. Undersøgelsen af infosoc-direktivet
9. Konklusion vedrørende den rette fortolkning
10. Særligt om overpriser
11. Særligt om konkurrence
12. Særligt om kultur
13. Særligt om retssikkerhed
14. Domstolene under hypnose?

1. Betydningen af lovhjemmel

I 1992 forsøgte sagsøger at forbyde videresalg af brugte videokassetter. Medlemmerne skrev bag på de udgivne kassetter, at de kun må sælges til privatpersoner af en godkendt forhandler, og at tilbagekøb og ombytning er forbudt. Antikvariatet Læsehesten i Aalborg handlede med brugte videokassetter alligevel, og sagsøger anlagde sag mod Læsehesten. Byretten afviste sagsøgers påstand med henvisning til, at der ikke i ophavsretsloven er belæg for, at rettighedshaveren kan forhindre, at eksemplarerne videresælges, herunder tilbagesælges til den tidligere ejer. Landsretten tilføjede, at det er uden betydning, hvad sagsøger skriver på kassetterne. Det meddelte forbud har ingen retsvirkning, fordi det ikke har hjemmel i en lov.

Sidste år var der debat om en journalist, der blev smidt ud af Christiania, fordi han fotograferede på området. Christianitterne påpegede, at de tydeligt har gjort opmærksom på, at fotografering er forbudt. Det står på væggene og på skilte. Kunne det så ikke forventes, at journalisten respekterede det?

Nej, for man kan ikke forbyde noget, bare fordi man gerne vil. Lovhjemmel er nødvendig. Derfor risikerer man en bøde, hvis man parkerer foran Laserdisken. Færdselsloven giver nemlig politiet hjemmel til at forbyde parkering. Når politiet sætter et forbudsskilt op, er det borgernes pligt at respektere forbuddet. Lovhjemmel gør en stor forskel.

2. Betydningen af konsumption

Når et eksemplar af et værk med ophavsmandens samtykke er solgt eller på anden måde overdraget til andre, må eksemplaret spredes videre.

Sådan lød ophavsretslovens § 19, stk. 1 frem til 2002. Bestemmelsen stod i vejen for sagsøgers forsøg på at standse handel med brugte videokassetter og dvd-film, for der står udtrykkeligt, at et eksemplar kan spredes videre, dvs. det kan videresælges. Selvom ophavsmanden forbyder videresalg, er ejerens ret til at videresælge eksemplaret sikret af loven. Ophavsmandens forbud har ingen retsvirkning. Ophavsmandens ret til at forbyde spredning er konsumeret (forbrugt) i og med, at han gav samtykke til det første salg af eksemplaret.

3. EUs afskaffelse af international konsumption

Ophavsretslovens § 19 nævnte ikke, hvor ophavsmanden har solgt eksemplaret. Når det er lige meget, om eksemplaret sælges første gang i Danmark eller et andet sted i verden, kaldes det "international konsumption". Det princip var gældende i Danmark.

Andre medlemsstater af EU bestemte i deres lovgivning, at eksemplaret skal udgives i medlemsstaten selv, før det kan spredes videre. Det kaldes "national konsumption" og betyder, at rettighedshavere kan gribe ind over for parallelimport fra andre EU-lande. Det strider mod EUs indre marked, og derfor blev "national konsumption" forbudt af EU-domstolen.

En tredje mulighed er, at spredningsretten konsumeres, når eksemplaret udgives i EU. Så kan alle EU-varer spredes videre. Det kaldes "regional konsumption". Det sikrer imidlertid ikke det indre marked, hvis der er forskel på medlemsstaternes ophavsretlige principper. Hvis f.eks. Danmark har international konsumption, kan rettighedshaverne ikke forbyde spredning af eksemplarer fra Indien, men det kan rettighedshaverne i en medlemsstat med kun regional konsumption. Det skaber en forskel på det danske marked, hvor eksemplarerne må sælges, og markedet i den anden stat, hvor de *ikke* må sælges. Det indre marked er således opdelt.

Derfor er det nødvendigt at vælge konsumptionsprincip på fællesskabsplan. Flertallet gik ind for regional konsumption og forbød dermed international konsumption. Formålet med dette valg er beskrevet i kapitel 8. For filmværker skete det i artikel 9, stk. 2 i Rådets direktiv 92/100/EØF af 19. november 1992 (**bilag A5, ekstraktens side 250**).

4. Kulturministeriets anskuelse

I Danmark anskuer kulturministeriet ophavsret anderledes end i EU. I EU er ophavsrettigheder særlige rettigheder, der ved lov tildeles ophavsmand eller andre rettighedshavere. Det kan være retten til at forbyde udlejning af en udgivet film (et salgseksemplar) eller retten til at forbyde salg af eksemplarer fra et tredjeland (regional konsumption). Med tildelingen af denne ret får ophavsmandenes forbud retsvirkning, og forbuddene skal derfor respekteres.

I Danmark opfattes regional konsumption af kulturministeriet (og nu af sagsøger) som et lovfæstet forbud mod at importere fra tredjelande. Det er *loven*, der forbyder import, uanset om ophavsmanden ønsker at sælge de udgivne eksemplarer eller ej. Loven tvinger ham til at indgå en aftale med en partner i EU, hvis hans værker skal sælges i Danmark.

EU: En ret til at forbyde salg af eksemplarer fra tredjelande.

DK: En pligt til at indgå en aftale, før eksemplarer fra tredjelande sælges.

LASERDISKEN

5. Forskellen på de to fortolkninger

Forskellen på de to fortolkninger er større, end det umiddelbart ser ud, og det bliver klart, hvis man ser på situationen fra forskellige interessegruppers side.

	1: "en ret til at forbyde salg af et eksemplar fra tredjelandene"	2: "en pligt til at indgå en aftale, før eksemplaret sælges"
A: Nationale rettighedshavere	Ingen ændring (fortsat konsumtion)	Ingen ændring (fortsat konsumtion)
B: Lokale rettighedshavere i tredjelande	Ingen ændring (fortsat fri adgang)	NYT: Særlige aftaler skal indgås, før salg i EU er tilladt
C: Internationale rettighedshavere	NYT: Ret til at forbyde parallelimport ved udøvelse af den nye eneret	NYT: Parallelimport er forbudt. Områdebeskyttelse kan opnås ved passivitet
D: Borgerne/samfundet	Ingen ændring (kulturudvalget bevares)	NYT: Priserne stiger, og kulturudbuddet indskrænkes

A) Nationale rettighedshavere

Med nationale rettighedshavere menes EU-ophavsmænd, der udgiver deres værker i EU, f.eks. en dansk forfatter, der udgiver bøger i Danmark. Reglen påvirker ikke denne forfatter, for hans spredningsret konsumeres i begge fortolkninger, og han kan *ikke* forhindre videresalg.

B) Lokale rettighedshavere i tredjelande

Med lokale rettighedshavere i tredjelande menes ophavsmænd i tredjelande, der udgiver deres værker på egne lokale markeder. Det kan være en japansk fløjtespiller, der udgiver sine plader i Japan, en filmproducent, der indspiller og udgiver film i Korea, eller en kunsthåndværker i Thailand, der sælger sine værker på det lokale marked til turister og forbipasserende.

I EUs fortolkning kan deres værker fortsat sælges i EU, hvis de ønsker det, men i den danske fortolkning kræver lovligt salg i Danmark, at de indgår en aftale med en partner i EU.

C) Internationale rettighedshavere

I EUs fortolkning kan europæiske ophavsmænd styrke deres konkurrencemuligheder i tredjelande ved at sælge værkerne til en særlig lav pris uden at underminere hjemmemarkedet med de billige eksemplarer, fordi de kan forhindre import af sådanne eksemplarer med et forbud.

I kulturministeriets fortolkning kan amerikanske filmproducenter kontrollere priser og vareudbud i EU, fordi kun varer, som de vælger at sælge i EU via en aftalepartner, er tilladt.

D) Borgerne/samfundet

I EUs fortolkning vil ændringerne næppe kunne mærkes, men i den danske fortolkning stiger priserne, og en del af værkerne forsvinder. Dette behandles i detaljer i kapitlerne 10 og 12.

6. Lovændringen i 2002

Den 2. oktober 2002 fremlagde kulturministeren lovforslag nr. L 19, hvor ændring nr. 17 er en ny formulering af ophavsretslovens § 19, stk. 1 (**bilag G5, ekstraktens side 261**):

Når et eksemplar af et værk med ophavsmandens samtykke er solgt eller på anden måde overdraget til andre inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, må eksemplaret spredes videre.

Ifølge bemærkningerne til nr. 17 er ændringen indført for at overholde forpligtelserne i infosoc-direktivets artikel 4, hvorved det angiveligt gælder, at et eksemplar af et værk ikke må spredes, medmindre det er købt i EØS-området.

Da forslaget blev præsenteret for Folketinget under førstebehandlingen den 23. oktober 2002 sagde Kulturudvalgets formand, Kim Andersen (V) (**bilag I5, ekstraktens side 265**):

“Et af hovedelementerne i infosoc-direktivet er spørgsmålet om spredningsretten, hvor vi er nødt til at udskifte princippet om international konsumtion og i stedet indføre en regel om regional konsumtion. Ifølge den danske ophavsretslov har man ellers hidtil frit kunnet videresælge kulturprodukter i form af dvd'er, cd'er, bøger m.v., ligegyldigt hvor produkterne stammer fra. Med vedtagelsen af den nye lov bliver det ikke muligt for f.eks. en boghandler at videresælge eksemplarer af bøger, han har købt i USA. I fremtiden bliver det kun muligt at videresælge kulturprodukter, der er købt inden for EØS-området.”

Det er vigtigt at forstå, at denne opfattelse ikke støttes af kilder uden for kulturministeriet:

Rådets direktiv 92/100/EØF af 19. november 1992

Med svaret til parlamentsmedlem Geoffrey Hoon gjorde Kommissionen det klart, at artikel 9, stk. 2 i nævnte direktiv afskaffer international konsumtion. Regional konsumtion var ifølge Kommissionen indført længe før infosoc-direktivet (**bilag A5, ekstraktens side 250**).

Infosoc-direktivet, 10. december 1997

I Kommissionens forslag den 10. december 1997 er regional konsumtion ikke noget nyt. Der er blot tale om at bekræfte “gældende fællesskabsret” (**bilag B5, ekstraktens side 253**).

Parlamentets betænkning til infosoc-direktivet, 28. januar 1999

Intet sted i den 82 sider lange betænkning nævnes et importforbud. Bemærkelsesværdigt for et hovedelement! Tværtimod bekræftes på side 28, at direktivet *ikke* indskrænker interesserne hos dem, som ønsker at få adgang til frembringelserne (**bilag C5, ekstraktens side 255**).

Kulturministeren til Kulturudvalget, 16. august 2000

Selvom regional konsumtion allerede var gennemført, mente kulturministeriet ikke dengang, at det betød et forbud mod Laserdiskens import af film fra USA. Selvom infosoc-direktivet var på vej, var det heller ikke opfattelsen, at det ville ændre noget (**bilag D5, ekstraktens side 256**).

EU-Kommissær for konkurrence, Mario Monti, 11. juni 2001

På trods af infosoc-direktivet afviste Mario Monti, at EU-borgernes adgang til dvd-plader fra USA kunne begrænses. EUs konkurrenceregler var i vejen (**bilag F5, ekstraktens side 260**).

7. Baggrunden for undersøgelsen af infosoc-direktivet

Infosoc-direktivet blev vedtaget den 22. maj 2001 og var således gældende EU-lovgivning, da EUs daværende kommissær for konkurrence, Mario Monti, den 11. juni 2001 holdt tale på Scandic Hotel Slussen i Stockholm. Det var i anledning af "European Competition Day", at han redegjorde for Kommissionens konkurrencepolitik. Talen blev kaldt "*Content, Competition and Consumers: Innovation and Choice*" (bilag F5, ekstraktens side 259).

Afsnittet, der specifikt vedrører import af dvd-plader fra USA, er centralt for forståelsen af infosoc-direktivet og forholdet til EUs konkurrenceregler:

"Another area where the Commission is giving direct follow-up to the concerns of individual consumers is that of Digital Video Disc pricing. We have received a significant number of complaints from private citizens on this matter. In each case, the complaint is virtually the same namely, that DVD prices are significantly higher in the EU than in the USA.

Whilst the prices of many products are higher in the EU than in the US, the major film production companies in agreement with the major equipment manufacturers have introduced a worldwide regional coding system for DVDs. Under this system, a DVD sold in one of the world's six regions cannot be played on a DVD player sold in another region. The thrust of the complaints that we have been receiving is that such a system allows the film production companies to charge higher DVD prices in the EU because EU consumers are artificially prevented from purchasing DVDs from overseas.

As a direct result of these complaints, we have initiated contacts with the major film production companies. We will examine closely what they have to say. Whilst I naturally recognise the legitimate protection which is conferred by intellectual property rights, it is important that, if the complaints are confirmed on the facts, we do not permit a system which provides greater protection than the intellectual property rights themselves, where such a system could be used as a smoke-screen to allow firms to maintain artificially high prices or to deny choice to consumers."

Spørgsmålet, der rejses af Mario Montis tale

Talen vedrører et system, der ifølge Mario Monti går videre end den ophavsretlige beskyttelse, og som kan bruges som røgslør for kunstigt høje priser, og som fratager forbrugerne et frit valg. Infosoc-direktivet er præcis sådan et system - i kulturministeriets fortolkning.

Hvis direktivet virkelig forbyder import fra USA, som kulturministeriet påstår, havde Mario Monti svaret anderledes. Han havde henvist til direktivet og svaret, at EU har bestemt, at det ikke længere skal være tilladt for EU-borgerne at købe dvd-plader, der er udgivet i USA. Det har EU bestemt, og det må EU-borgerne indstille sig på.

Men han sagde det modsatte! Han sagde, at regionalkoderne er et problem, fordi de tvinger EU-borgerne til at købe de europæiske dvd-plader.

Der synes at være en klar modstrid mellem infosoc-direktivet og konkurrencereglerne, sådan som Mario Monti opfatter dem. I praksis kan regionalkoderne omgås, og de håndhæves ikke. Det er mærkeligt, at de alligevel anses for at være et problem, for det er *intet* i forhold til et system, hvor producenterne kan retsforfølge importører og bede fogedretten fjerne evt. importerede dvd-plader fra butikernes hylder. Det hænger naturligvis ikke sammen.

Jeg anlagde sag mod kulturministeriet for at få infosoc-direktivet undersøgt nærmere.

8. Undersøgelsen af infosoc-direktivet

1. EUs udgangspunkt: Eneretten er en ret til at forbyde spredning

Kommissionen gennemgik i det skriftlige indlæg til EU-domstolen den 18. marts 2005, hvad bestemmelsen går ud på (**bilag O5, ekstraktens side 287**):

“12. Udgangspunktet er således, at ophavsmanden kan modsætte sig enhver spredning af hans værker.”

“38. Lovgiver har foretaget en afvejning mellem ophavsmandens ret til at forbyde spredning og melleghandlerens ret til viderespredning.”

Generaladvokaten indledte på tilsvarende måde gennemgangen af sagen med at fastslå, hvad regional konsumtion går ud på (**bilag Q5, ekstraktens side 294**):

“3. Virkningen af, at retten udtømmes (konsumeres), er, at rettighedshaveren ikke længere kan påberåbe sig denne ret for at modsætte sig yderligere spredning.”

2. Formål: At beskytte mod prisdumpning af egne værksudgivelser

Hverken Parlamentet, Rådet, Kommissionen, Generaladvokaten eller EF-domstolen anførte, at importørerne skal indhente tilladelse. Grunden til, at international konsumtion er fravalgt, blev forklaret af professor Mogens Koktvedgaard på mødet i Kulturudvalget den 13. november 2002. Han indledte med: *“Jeg vil gerne nedtone debatten ved at sige, at det spiller en meget, meget beskeden rolle her i landet. En meget beskeden rolle”* (**bilag N5, ekstraktens side 283**).

Han tog udgangspunkt i en britisk forfatter. Ifølge Koktvedgaard skal hjemmemarkedet beskyttes, fordi det er det, forfatteren især skal leve af. Situationen er for en britisk forfatter, at hans bøger også kan sælges i den tredje verden, hvis prisen er særlig lav. F.eks. vil forfatteren kunne sælge bogen i Indien, hvis bogen udgives i Indien til en væsentlig lavere pris, men som han sagde: *“det engelske marked vil blive torpederet”*, hvis de billige eksemplarer importeres til England. For den britiske forfatter handler det om overlevelse, mens det for forbrugerne blot drejer sig om nogle få kroner. Derfor vil politikerne beskytte forfatteren, forklarede han.

Det bemærkes, at forklaringen stemmer overens med Kommissionens svar til Geoffrey Hoon om fravalget af international konsumtion (**bilag A5, ekstraktens side 250**).

Jf. ovenfor var begrundelsen, at rettighedshaveren skal kunne *“forhindre parallelimport fra tredjelande”* for at eliminere *“risikoen for, at priserne på markedet underbydes på grund af kopier, der på lovlig vis afsættes på markedet uden for Fællesskabet”*.

Det stemmer også overens med Parlamentets opfattelse af, at ophavsmændene styrkes over for den globale konkurrence (**bilag C5, ekstraktens side 255**).

Valget af regional konsumtion betyder, at europæiske ophavsmænd bedre kan komme ind på markedet i de fattige tredjelande, hvis de får mulighed for at sælge til en særlig lav pris uden samtidig at underminere (eller “torpedere” jf. Koktvedgaard) deres eget hjemmemarked.

3. Håndhævelse er underlagt konkurrencereglerne

Både Rådet, Parlamentet og Kommissionen understregede, at en håndhævelse af opdelingen af verdensmarkedet er underlagt konkurrencereglerne (**bilag P5, ekstraktens side 293**).

Anvendelse af konkurrencereglerne betyder, at der kan gøres indsigelse, hvis eneretten til at forbyde import udøves og/eller håndhæves i strid med EUs konkurrenceregler.

9. Konklusion vedrørende den rette fortolkning

EU-institutionerne ser på regional konsumtion således:

1. Der er tale om en eneret til at forbyde import fra tredjelande
2. Udøvelse af eneretten er underlagt konkurrencereglerne
3. Retten gives til (europæiske) ophavsmænd, der vil ud på det globale marked
4. De får styrket deres muligheder på dette globale marked

Kulturministeriet (og sagsøger) ser således på det:

1. Der er tale om en pligt til at indgå en aftale, hvis man vil afsætte sine varer i EU
2. Denne omvendte handlepligt gør det umuligt at anvende konkurrencereglerne
3. Reglen beskytter internationale (amerikanske) producenter og deres aftalepartnere
4. De kan kontrollere vareudvalg og priser uden at risikere at stå til regnskab for det

Problemet er kulturministeriets fortolkning

Jeg har studeret alle de skriftlige indlæg, og jeg har drøftet sagen med Generaladvokaten og repræsentanterne fra Kommissionen og Parlamentet med det formål at finde en sammenhæng i tingene - en logisk forklaring. Jeg har fået en forklaring, og jeg indser nu, at problemet ikke er valget af regional konsumtion. Problemet er kulturministeriets fortolkning!

Hvis det lægges til grund, at der er givet en "eneret til at forbyde" til ophavsmanden, og hvis man iagttager forskellen på en enerets eksistens og dens udøvelse, som begrænses af konkurrencereglerne jf. EU-karnov (**bilag P6, ekstraktens side 345**), giver det alt sammen mening.

Mogens Koktvedgaard vil have ret i, at regional konsumtion i EUs fortolkning næppe vil kunne mærkes i Danmark. Det vil sjældent ske, at en dansk kunstner udgiver i et tredjeland til særlig lav pris med risiko for, at det danske marked undermineres af import af de billige eksemplarer, men han har dog ret til at forbyde import af de billige eksemplarer, hvis han vil. Det kan han f.eks. gøre ved at skrive det på dem. Det forbud skal respekteres på samme måde af alle, så borgerne i EU er nødt til at købe de eksemplarer, han udgiver i EU, selvom det ikke er til verdens laveste pris. Borgerne kan stadig købe værket til EU-markedets laveste pris.

Der er forskel på, om en EU-kunstner udgiver sit værk i den tredje verden til en lav pris og samtidig beskytter hjemmemarkedet, og om en amerikansk producent tager overpriser i EU. Skulle en amerikanske producent i ønsket om at tjene ekstra på EU-borgerne forbyde import fra USA, kan importøren gå til domstolene og få undersøgt, om producentens forbud er ophavsretligt berettiget, eller om det strider mod konkurrencereglerne. Infosoc-direktivet har angivet "ophavsmænd" som indehavere af eneretten. Det er som udgangspunkt tvivlsomt, at eneretten er tiltænkt amerikanske producenter og deres aftalepartnere.

Det indre marked, konkurrencefordrejning og ytringsfrihed

Johan Schlüters fortolkning til Kulturudvalget holder heller ikke. Hvis de lokale licenstagere kan bestemme over hver deres område, opdeles det indre marked, men brevetts reelle formål var formentlig også blot at berolige de skeptiske politikere, så de ville stemme for loven.

Det kan ikke være de enkelte importører, der skal indhente samtykke. Et samtykke til en importør vil i givet fald stille denne importør bedre i konkurrencen end andre forhandlere, der ikke har fået samtykke. Den fortolkning fører i sagens natur til konkurrenceforvridning.

Kommissionen påpegede, at artikel 4 ikke er til hinder for spredning af værker, som ophavsmanden *ønsker* at sprede jf. ytringsfriheden. Det er korrekt, hvis eneretten opfattes som en ret, som ophavsmænd kan vælge at bruge, og ikke som en ny administrativ belastning.

10. Særligt om overpriser

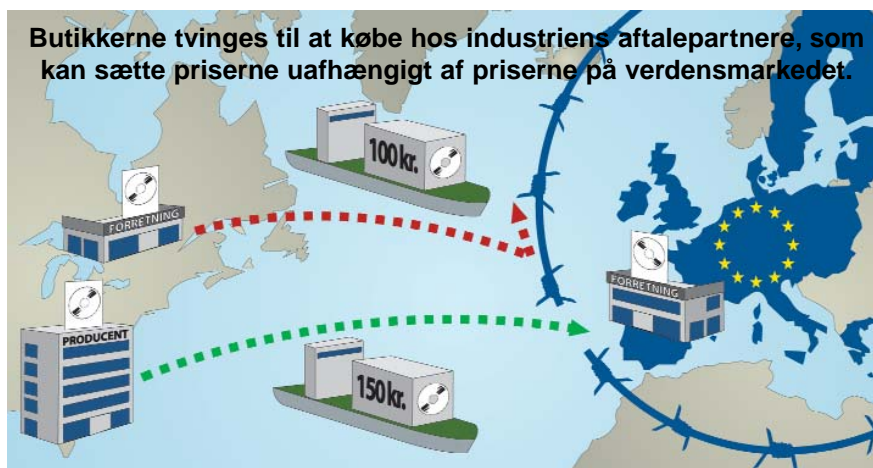
Baggrunden for importforbuddet

Der har været importforbud i 10 år i de fleste butikker. Det skyldes ikke infococ-direktivet, men Peter Schønnings ansættelse som kontorchef med ansvar for direktivets gennemførelse (**bilag V5, ekstraktens side 306**). Han benyttede først direktivet som anledning til at hjælpe den internationale industri med et importforbud, og dernæst bekæmpede han en retlig undersøgelse af den rette fortolkning, efter at infococ-direktivet var blevet undersøgt ved EF-domstolen. Senere indgik han et formelt partnerskab med Johan Schlüter, og nu hjælper han med at forfølge mig.

Sagsøgers konkurrencebegrænsende fortolkning støttes udelukkende på Peter Schønnings skrivelser som kontorchef i kulturministeriet, dvs. bemærkningerne til loven (**bilag G5**), notatet om den ophavsretlige eneret til spredning (**bilag K5**) samt kulturministerens svar til Per Clausen (**bilag R5**). Sagsøger har helt undladt at forholde sig til den EU-retlige problematik.

Sådan virker det

Når butikkerne ikke må importere, tvinges de til at købe hos den, der har indgået aftale med producenten - typisk er det et datterselskab, som er oprettet til formålet. Da butikken ikke har noget valg, kan selskabet tage overpris for varen.

Eksempler

En musikforretning i Århus solgte importerede CD-plader til en fast pris på 100 kr. Det blev standset med et fogedforbud. IFPI (musikbranchens organisation) mente, at en CD-plade burde koste 150 kr. Lewis fik Bilka til at hæve prisen på billige cowboybukser fra 299 kr til 499 kr. Converse sko har samme høje priser i alle danske butikker - i USA er skoene meget billigere. I adskillige år har Danmark haft de højeste priser i EU (**bilag B6, ekstraktens side 314**).

Gevinstens størrelse - et to-cifret antal milliarder kroner hvert eneste år

2005: Konkurrencestyrelsen konstaterede i den årlige redegørelse, at priserne for film, musik og spil er højest i Danmark (**bilag Y5, ekstraktens side 310**).

2008: MSN brugte overskriften: "Danskerne snydes for dollarfesten" i en artikel om, hvordan prisfaldet på dollars ikke slår igennem i butikkerne. Aftalepartnere kan vælge prisen i Danmark uafhængigt af den internationale pris (**bilag A6, ekstraktens side 313**).

2011: Privatøkonom i Danske Bank fremhævede, at alting generelt er dyrere i Danmark, og at det svarer til godt 140.000 kroner om året for en gennemsnitlig børnefamilie (**bilag C6, ekstraktens side 317**).

11. Særligt om konkurrence

Det geniale ved Peter Schønnings fortolkning

Set fra den internationale industris synspunkt er det genialt, at dem, der har fordel af den nye konkurrencebeskyttelse, ikke engang kan angribes med konkurrencereglerne. Det skyldes, at Peter Schønning har flyttet pligten til at agere til dem, der vil sælge deres varer som hidtil.

Sammenhængen med immaterialretten og konkurrenceretten er reelt undermineret, idet rettighedshaveren, der ønsker et forbud, ikke skal udøve en eneret, der evt. kan efterprøves af EUs konkurrenceregler. Han kan læne sig tilbage og gøre intet. Jeg har forsøgt at få tilladelse til at importere den mere spændende udgave af filmen *Brazil* fra Criterion i USA, men har ikke fået svar (**bilag E6 og F6, ekstraktens side 319 og 320**). Resultatet af passiviteten er, at den spændende udgave ikke kan købes i Danmark. Derimod skal små konkurrenter rundt omkring i verden finde en aftalepartner for at *bevare* adgangen til at få deres film solgt i Danmark.

Den internationale konkurrencepolitik

Peter Schønnings fortolkning går stik mod den hidtidige internationale konkurrencepolitik, sådan som den er udtrykt i KonkurrenceNyt nr. 21/1991 (**bilag X5, ekstraktens side 307**):

“Den stigende internationalisering af markederne øger behovet for internationalt samarbejde om konkurrencepolitik. For det er vigtigt, at de gavnlige virkninger af liberaliseringen af handelen - bl.a. billigere og bedre varer - realiseres. Virksomhedssammenlutninger og -samarbejde over landegrænserne kan indebære en risiko for, at konkurrencen skades, og dette må undgås...”

Konkurrence

Sagsøger fremstiller konkurrence som noget, de skal beskyttes mod, men det går også mod den hidtidige opfattelse (**bilag X5, ekstraktens side 308**):

“Erfaringer fra Fællesskabet og andre steder i verden har vist, at konkurrence er et effektivt middel til at sikre, at producenterne forbliver dynamiske, koncentrerer sig om innovationer, lytter til markedet, reducerer omkostningerne og udbyder kvalitetsvarer og kvalitetstjenester til den lavest mulige pris.”

Parallelimport

KonkurrenceNyt anfægter udtrykket “pirat-import”, idet parallelimport er en acceptabel og konkurrencemæssig naturlig fremgangsmåde (**bilag X5, ekstraktens side 309**):

“Hvis en ny metode - fx parallelimport - inden for en branche slår an, er det fordi den mere effektivt opfylder forbrugernes behov. Og det ville være et samfundstab, hvis en sådan salgsform forblev uprøvet.”

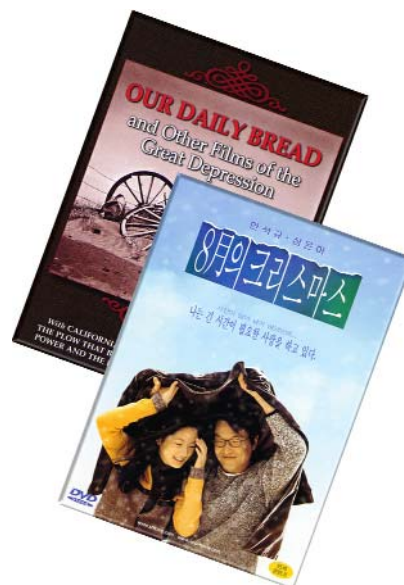
Realløn og konkurrenceevne

Skal man tro forbrugerrådets direktør Rasmus Kjeldahl, er de høje forbrugerpriser et reelt og stort problem. Hvis man virkelig skulle give danskerne en reallønsfremgang, så ville det mest effektive være at få konkurrencesituationen til at virke (**bilag Z5, ekstraktens side 312**).

Ifølge Las Olsen, privatøkonom i Danske Bank, betyder de høje priser mindre velstand og dårligere konkurrenceevne for danske virksomheder, der er nødt til at betale højere lønninger og betale mere for deres eget forbrug (**bilag C6, ekstraktens side 317**).

12. Særligt om kultur

Angrebet på mig handler ikke om parallelimport, men om de film, der ellers ikke udbydes til salg i Danmark. Det er film, der ikke er kommercielle nok til at bære en dansk udgivelse, men de konkurrerer om danske filmsamleres penge. Der er over 80.000 film på Laserdiskens hjemmeside. De fleste sælges i få antal, men tilsammen har Laserdisken en omsætning, som sagsøger ikke under mig. Hvor mange er interesseret i "Our Daily Bread" og andre film fra depressionen? Eller den koreanske romance "Christmas in August"? Laserdisken har solgt hhv. 4 stk og 10 stk af de to film. Det er ikke nok til en dansk udgivelse, men ophavsmændene til de to film er glade for, at deres film tilbydes danskerne. Den koreanske film har engelske undertekster, og det afspejler et ønske om at nå et publikum, der ikke er begrænset til Korea.

Konsekvensen af en håndhævelse af sagsøgers fortolkning vil naturligvis være, at disse film forsvinder fra det danske marked. Det kan ikke undgå at medføre et kulturelt tab.

13. Særligt om retssikkerhed

“Lov er lov, og lov skal holdes” hed det engang. Lighed for loven er et grundlæggende princip om retssikkerhed. Men hvorfor skal netop Laserdisken forfølges? Lige om hjørnet ligger tegneseriebutikken Comic Express, der har egen import af tegneserier fra USA. Efter fogedforretningen mod mig spurgte jeg indehaveren, om han var bange for, at det samme skete for ham. Han har nemlig heller ikke fået særlig tilladelse til sin import. Han svarede: “Nej, for hvem skulle have interesse i at genere mig?”

Det handler det om. Nogle industrier beskytter aggressivt “deres” marked og forfølger konkurrenter, men i andre kan man være i fred. Politiet rejser næppe tiltale mod ham.

Godt det samme, for ellers ender vi alle i fængsel. Hele den danske befolkning kriminaliseres af sagsøgers fortolkning. Ophavsretsloven vedrører *alle* værker og enhver form for spredning. Hvor mange har ikke taget en souvenir med hjem fra Thailand eller andre besøg i udlandet? Gad vide, om de er klar over, at disse ting skal med i graven? Det er ulovligt at skille sig af med dem via salg af et dødsbo til en marskandiser, garageudsalg og loppe-markeder. Hvis ikke eksemplaret stammer fra EU, kræver det rettighedshavers tilladelse at sælge det.

Den Blå Avis tillader ikke salg af dvd-film fra USA, men tillader salg af afrikansk brugskunst. Lighed for loven? Skakspillet til højre købte jeg på et marked i Skt. Petersborg i 1995. Hvis sagsøger har ret, kommer jeg aldrig af med det igen - lovligt.

14. Domstolene under hypnose?

Det er som om, at der sker noget i hovedet på dommerne, når de møder sagsøgers advokater, for det har stået på i årevis. Jeg har ingen grund til at tro, at dommerne har noget mod mig og min handel med film. Jeg tror heller ikke, at dommere er specielt uintelligente, men ganske få dommere har tænkt sig om og forholdt sig til fakta og lovgivning. Kan det passe,

- at de intet kender til anpartsselskabsloven, momsloven og cvr-registret,
- at de intet kender til de basale menneskerettigheder, eller
- at de *ønsker* at underminere konkurrencen i det danske samfund?

Jeg tror det egentlig ikke, men jeg kan ikke forklare, hvorfor de har opført sig så mærkværdigt. I syv år har de troet på sagsøgers løgne (se *“Sagsøgtes processkrift vedr. sagsøgers skiftende holdninger”*), og senest har de summarisk underkendt den eneste dommer, der har undersøgt lovfortolkningens EU-retlige sammenhæng og den samfundsmæssige betydning.

En regulær retlig undersøgelse af ophavsretslovens rette fortolkning kræver

- forståelse for, at “ophavsmænd” er de skabende kunstnere,
- forståelse for det indre markedes funktion, og
- anerkendelse af konkurrencereglerne og forholdet til immaterialretten.

Jeg vil ærligt sige, at jeg ikke kan overbevise mig selv om, at dommere, der trodser retsplejelovent for at underkende en kendelse om henvisning af et spørgsmål af principiel karakter, og som berammer domsforhandling om emnet uden forberedelse overhovedet, vil gøre andet end det samme som deres forgængere i nærværende sager, nemlig behage sagsøger.

Jeg vil derfor ikke være med til at drøfte spørgsmålet om ophavsretslovens fortolkning med henblik på en dom herom i forbindelse med domsforhandlingen ved Retten i Aalborg.

Sund fornuft anvendt på kulturministeriets begrundelse for fortolkningen

“Når der eksisterer en ret, bør den, der ønsker at opnå økonomisk gevinst ved at udnytte retten, have ulejlighed med at kontakte rettighedshaveren.”

Kulturministeriets ord lyder umiddelbart besnærende, men en smule eftertanke afslører, at det er absurd i sammenhængen. Det er indres, at det handler om at sælge udgivne eksemplarer, dvs. eksemplarer, som ophavsmanden har udgivet for at tjene penge på det vederlag, som salget af eksemplarerne indbringer. Kan man f.eks. forestille sig, at Sara Blædel vil synes, at det er fedt, hvis hver eneste boghandler skal have hendes tilladelse for at kunne sælge hendes bøger?

Selvom man køber den præmis, at salg af udgivne eksemplarer er en udnyttelse, der ikke bør ske uden tilladelse, giver det ingen mening, at EU skulle “beskytte” ophavsmænd i tredjelande med disse særlige rettigheder, mens EUs egne ophavsmænd, f.eks. Sara Blædel, fortsat skal “finde sig i”, at hendes bøger må sælges *uden* særlig tilladelse. Det er det rene sludder!

Med venlig hilsen

Hans Kristian Pedersen